

Seredské novinky

Ročník XXII.
September
2025

9

Mesačník obyvateľov mesta Sered' | www.sered.sk

Bezplatne

Škola klope na dvere. Prázdniny sú už na konci, deti a ich rodičov čaká nový školský režim. Ako to zvládnuť a na čo všetko sa pripraviť pri nástupe do školy sme zhrnuli v rubrike školstvo (str. 13). Po škole sa decká rozprúchnu na ihriská, ich prehľad sme spracovali v špeciálnej prílohe (str. 8-9). Pre dospelákov je pripravený prehľad, ako sa starať o svoje auto a čo robiť, keď do niekoho ťuknete. Spomienkou na pekné letné dni sú pre Seredčanov milé podujatia - akými boli Športové štvrtky či Seredské kultúrne leto. **VIAC NA STRANÁCH 6-7 ►**

Foto: Lukáš Klčo

Zlatý objav z Cukrovarskej

Pred päťdesiatimi rokmi pri výstavbe nového sídliska sa našiel poklad. Šlo o mince, ktoré boli ukryté v keramickej nádobe v počte 517 kusov. Poklad sa skladá z mincí z obdobia Rakúska- Uhorska. Tento nález patrí k najväčším pokladom objavených na Slovensku. O detailoch nálezu tohto zlatého objavu, jeho hodnote a ako pristupovať k historickým nálezom sme sa rozprávali so znalcom seredskej histórie a predsedom OZ Vodný Hrad Rastislavom Petrovičom.

VIAC NA STRANE 4 ►

Otvorené témy

September prináša silné odkazy: Svetový deň prevencie samovrážd, Deň pozitívneho myslenia aj Svetový deň vďačnosti. Pripomínajú, že mlčanie môže bolieť najviac. V našej rubrike Otázka mesiaca sa odborníci - záchranárka, psychologička a mestský policajt - vyjadrujú k prevencii samovrážd. Čítajte, ako hovoriť o tom, čo bolo dlho tabu, a prečo platí: Všetko sa vždy môže skončiť dobre!

VIAC NA STRANÁCH 10-11 ►

Kolaudácia
dočasnej lávky

Na uzavretom moste ponad železnicu sa 20. augusta 2025 uskutočnila kolaudácia novej dočasnej pešej lávky. „Bol to nevyhnutný krok, aby mohol realizátor prác začať s búraním mosta v plánovaných termínoch. Na podnet mesta boli na lávku a pešiu trasu vedúcu k nej doplnené dodatočné osvetľovacie body, ktoré zvýšia bezpečnosť pri prechádzaní v nočných hodinách,“ uviedol priamo na mieste primátor mesta Ing. Ondrej Kurbel. Nová lávka zmení režim prechodu cez most: na druhú stranu sa dostanete výlučne pešo, prípadne s bicyklom, ktorý však bude potrebné tlačíť. Prejazd motorových vozidiel – vrátane jednotopových – nebude z konštrukčných dôvodov povolený. Na dodržiavanie pravidiel bude striktné dohliadať Mestská polícia Sereď, ktorá v prípade porušení pristúpi aj k ukladaniu pokút. Počas samotných prác na demolácii mosta bude užívanie lávky na niekoľko dní obmedzené. Obstarávateľ v súčinnosti s dotknutými stranami preto rieši spôsob zabezpečenia dočasného prechodu cez uzavretý úsek koľajiska. (red)

Poradte sa
s právnikom

Bezplatné právne poradenstvo v priestoroch mestského úradu s JUDr. Hudákom pokračuje v nasledovných termínoch:

- 17.09.2025, streda, 16:00h-17:00h,
- 29.09.2025, pondelok, 09:00h-10:00h,
- 22.10.2025, streda, 16:00h-17:00h,
- 03.11.2025, pondelok, 09:00h-10:00h,
- 26.11.2025, streda, 16:00h-17:00h,
- 08.12.2025, pondelok, 09:00h-10:00h

(msú)

Anketa o Sereďi

Ako vnímate život v Sereďi? Zaujímá nás váš názor. Vopred ďakujeme za váš čas a ochotu, odpovedať na krátke otázky.

Primátor Ondrej Kurbel ohlásil
štart historicky prvej urbanisticko-architektonickej súťaže v meste

Mesto Sereď v spolupráci s CO-OP Jednota Galanta vyhlásilo verejnú urbanisticko-architektonickú súťaž návrhov na revitalizáciu verejného priestranstva. Centrum mesta Sereď vrátane objektu obchodného domu z osemdesiatych rokov by mali získať viac príťažlivosti, viac zelene a ochladzovacích prvkov. Autá by mali dostať stopku a priestor by mal definitívne využiť svoj skutočne významný potenciál.

Cieľom ohlásenej súťaže je kvalitný a inovatívny návrh. „Ten zlepší funkčné vzťahy a vráti tomuto územiu jeho prirodzený spoločenský a mestotvorný charakter. Ide o jedinečný projekt, kde sa podarilo

spojiť mesto a súkromného vlastníka. Vytvorili sme tak priestor pre odvážne a kvalitné riešenie celého územia,“ uviedol primátor mesta Ing. Ondrej Kurbel, ktorý je tiež sám architektom.

Súťaž na záver posúdi renomovaná odborná porota. Jej súčasťou sú zvučné mená na scéne architektúry a urbanizmu. K nim patrí i laureát ocenenia Krištáľové krídlo, Viktor Šabík, ktorý sa stal aj hlavným architektom mesta Sereď. „Vďaka takejto porote očakávame účasť významných architektonických ateliérov zo Slovenska aj zahraničia,“ verí v kvalitné a svieže riešenia primátor Ondrej Kurbel.

Zuzana Slahučková

Námestie republiky je predmetom honorovanej súťaže pre architektov. Výsledkom má byť kvalitné mestské prostredie bez áut s množstvom zelene. foto: red

Upozornenie na dodržiavanie systému zberu biologicky
rozložiteľného odpadu od rodinných domov

V poslednom období sa zamestnanci údržby mesta čoraz častejšie stretávajú pri zbere biologicky rozložiteľného odpadu od rodinných domov so situáciami, kedy dochádza k porušovaniu platného systému zberu odpadu, najmä vykladanie odpadu mimo stanovené

termíny zberu alebo jeho vyloženie v inej ako určenej nádobe/vreci.

Z tohto dôvodu upozorňuje mesto Sereď obyvateľov rodinných domov na dôsledné dodržiavanie systému zberu biologicky rozložiteľného odpadu: Zber biologicky

rozložiteľného odpadu od rodinných domov sa uskutočňuje prostredníctvom 120 litrových hnedých nádob a 110 litrových čiernych vriec označených logom „Mesto Sereď“. Čierne vrecia označené logom „Mesto Sereď“ si mohla od začiatku roka každá

„Odborná porota má sedem členov a jej predsedom je profesor Ján Stempel z fakulty architektúry Českého vysokého učení technického v Prahe. Odborníci sú nielen architekti a urbanisti, ale aj krajinári. Súčasťou zadania súťaže je zapracovať do návrhu zelené a modré riešenia, čo znamená efektívne pracovať so zeleňou a vodou v území mesta, napríklad formou zachytávania dažďovej vody v území,“ uviedol Viktor Šabík. Návrhy je možné odovzdať do 23. októbra 2025. Zverejnenie výsledkov a návrhov je naplánované na 21. novembra 2025. Víťazné riešenia budú finančne ohodnotené. Všetky informácie k súťaži sú verejne dostupné na www.sered.sk v časti Informácie.

Sereď opäť rozširuje parkovacie
kapacity pri železničnej stanici

Mesto Sereď pokračuje v rozširovaní parkovacích možností v areáli železničnej stanice. Nadväzuje tak na úspešný projekt z minulého roka, keď v tejto lokalite pribudlo približne 20 parkovacích miest a krytý cyklostojan. Nové riešenie si obyvatelia aj cestujúci rýchlo osvojili a ukázalo sa, že záujem o bezpečné parkovanie v blízkosti stanice je veľký.

Pribudne 30 nových
parkovacích státí

V dňoch, kedy čítate tieto riadky, prebieha kolaudácia druhej etapy. Na ploche, ktorú mesto získalo do dlhodobého nájmu od Železníc Slovenskej republiky, vznikne približne 30 nových odstavných miest. „Realizáciu hradí mesto z vlastných zdrojov,“ uviedol primátor mesta Ing. Ondrej Kurbel.

Priestor prvej etapy je nepretržite monitorovaný kamerovým systémom, rovnaký systém mesto zavedie aj v novej časti. Ide pritom o odstavné plochy bez vyznačeného vodorovného dopravného značenia, preto je dôležité, aby vodiči parkovali efektívne a ohľaduplne. „V prvej etape to užívatelia veľmi dobre pochopili a aj vďaka ich zodpovednosti sa podarilo efektívne využiť každý meter plochy,“ dodáva primátor.

Podpora
kombinovanej
dopravy

Projekt má jasný cieľ – podporiť verejnú dopravu a komfort pre cestujúcich. „Vodiči môžu svoje auto bezpečne odstaviť a pokračovať vlakom ďalej. Tento spôsob cestovania šetrí čas, znižuje

dopravné zataženie v mestách a je priateľskejší k životnému prostrediu,“ povedal primátor Ondrej

„Rozširovanie
parkovísk
pri železničnej stanici
je nielen praktickým
riešením pre vodičov,
ale aj krokom
k modernejšej
a ekologickejšej
doprave,“ primátor
Ing. Ondrej Kurbel

Kurbel a uzavrel, že rozširovanie parkovísk pri železničnej stanici je nielen praktickým riešením pre vodičov, ale aj krokom k modernejšej a ekologickejšej doprave.

Zuzana Slahučková

Kolaudácia odstavných plôch pre autá na ŽST - druhá etapa. Projekt je krokom k modernejšej a ekologickejšej doprave. foto: red

domácnosť v rodinnom dome zvýdihnúť na Mestskom úrade v Sereďi, v kancelárii č. 4.

Týmto Vás žiadame, aby ste ich využívali a nevykladali bioodpad v iných vreciach. Bioodpad vyložený v inom ako označenom vreci pred Vášho rodinného domu odvezený nebude. V prípade potreby máte možnosť bioodpad celoročne

bezplatne odovzdať na zbernom dvore mesta Sereď. Konáre v maximálnej dĺžke dva metre zviazané vo zväzkoch sa budú priamo pred rodinných domov zberať podľa harmonogramu zberu na rok 2025 už iba 18. novembra 2025. Konáre vyložené mimo tohto termínu nebudú pred Vášho rodinného domu odvezené, preto ich nevykladajte pred dom. Konáre je možné celoročne

bezplatne odovzdať aj na zbernom dvore mesta Sereď. Ďakujeme, že dodržiavate systém zberu schválený vo všeobecne záväznom nariadení mesta Sereď o nakladaní s komunálnymi odpadmi. Jeho nedodržiavanie bude v zmysle zákona o odpadoch riešené ako priestupok.

Oddelenie životného prostredia
mesta Sereď

Volné pracovné
miesto: referent
právneho
a majetkového
zabezpečenia

Mesto Sereď informuje o voľnom pracovnom mieste na pozícii referent právneho a majetkového zabezpečenia. Organizačný útvar: referát právny a majetkový. Možnosť nástupu do práce dohodou. Platové náležitosti: Podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 553/2003 Z. z.“) – platová trieda 8 – platová tarifa v rozmedzí od 1 076,-€ do 1 291,-€ v závislosti od počtu rokov praxe a zvýšenie tarifného platu o 15 % podľa § 7 ods. 8 zákona č. 553/2003 Z. z. Možnosť priznania osobného príplatku podľa § 10 zákona č. 553/2003 Z. z. Najnáročnejšia pracovná činnosť: tvorba všeobecne záväzných právnych predpisov na úrovni samosprávy. Kvalifikačné predpoklady: vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore právo, pozícia vhodná pre absolventa, odborná prax v oblasti práva vítaná, odborná prax v oblasti samosprávy vítaná. Ponúkané benefity: možnosť udelenia polročných a koncoročných odmien, odmeny pri životných jubileách, týždeň dovolenky navyše, odborné vzdelávanie, pružný pracovný čas, príspevok na rekreáciu a na športovú činnosť dieťaťa po splnení zákonných podmienok. Uchádzači o pracovnú pozíciu predložia požadované doklady do 05.09.2025 (vrátane). Na osobný pohovor budú pozvaní vybraní uchádzači. Zamestnávateľ si vyhradzuje právo obsadzovanie predmetného pracovného miesta zrušiť i bez uvedenia dôvodu. Blíže informácie poskytnú: JUDr. Roman Lauko, MBA, vedúci oddelenia právneho a majetkového, č. t. +421951 152 829, lauko@sered.sk. Všetky bližšie informácie na www.sered.sk, aj na kontakte Martina Kissova kissova@sered.sk. (msú)

Odporučte mobilnú
aplikáciu Sereď
aj známym

Naskenujte si tento QR kód a stiahnite si aplikáciu mesta Sereď.

google play

app store

V septembri uplynie 50 rokov od nájdenia pokladu mincí

Možno máte niektorí v pamäti, že pred mnohými rokmi sa pri výkopoch na Cukrovárskej ulici našiel poklad, ktorý môžeme hrdo pomenovať zlatým. Zašla som preto za znalcom miestnej histórie a predsedom občianskeho združenia VODNÝ HRAD v Seredi a pracovníkom Krajského pamiatkového úradu v Tnave, Mgr. arch. Rastislavom Petrovičom. Rasto pomáhal aj so založením mestského múzea. Má v ňom vystavené zväčšeniny pohľadníc zo svojej súkromnej zbierky. Robí nášmu mestu a seredskému kaštieli nielen skvelú reklamu, ale poskytuje pomoc pri zachovaní pamiatok a je nápomocný nášmu múzeu.

R. Petrovič

– Stred IV. Z rozbitie keramickej nádobu sa rozsypali zlaté a strieborné mince.

Rasťo, kedy a kde bol objavený poklad vzácných mincí a kto ho objavil?

Poklad objavili v stredu 17. septembra 1975 na Cukrovárskej ulici, na mieste, kde predtým stál dom Cecílie Janovej. Jej susedmi boli hodinár Macka a másiar Hilkovič. Dom stál približne oproti strednému vežiaku. Vie sa aj, kto poklad objavil. Boli to: Pavol Kozáni, Ján Žitnan, Rudolf Šugra, Ján Ondrasek, Ján Budunský a Vít Sabo

Ako došlo k objavu?

Poklad našli pri bagrovaní na stavbe vtedy budovaného sídliska Sereď

Koľko bolo zlatých a koľko strieborných mincí a z akého obdobia?

Poklad obsahuje 25 zlatých a 492 strieborných rakúsko-uhorských mincí z rokov 1858 – 1916. Mince, rakúske a uhorské koruny, vyrazili prevažne v kremnickej a viedenskej mincovni počas panovania cisára Františka Jozefa I. (1848 – 1916), známeho ako manžela cisárovnjej Sisi.

Aká bola vtedy ich hodnota a čo si mohol ich majiteľ za ne kúpiť?

Mince mali spolu kurzovú hodnotu 860 korún a ich majiteľ by si bol za ne v roku 1914, pred vypuknutím 1. svetovej vojny, mohol kúpiť u seredského mäsiara Fridricha Schmidta takmer 500 kg klobás.

Aké nálezné dostali ich nálezcovia?

To neviem, v minulosti bolo nálezné pri drahých kovoch 20 percent z hodnoty nálezu.

A koľko by dostali tí, čo mince objavili za nájdenie a odovzdanie pokladu dnes.

Dnes by dostali 100 percent z hodnoty nálezu. Nálezcom sa neoplatí špekulovať a nález neohlásiť na pamiatkový úrad. Práve naopak. Poviem prečo. Pri stavbe rodinného domu našli počíta robotníci poklad strieborných mincí. Nález odovzdali starožitníkovi, ktorý im vyplatil

500 eur. Pritom poklad mal hodnotu 5000 eur, ktoré mohli dostať od štátu, keby poklad nahlásili. Priekupník nikdy nevyplatí nálezcom až 100% z hodnoty nálezu, nič ho k tomu nezaväzuje. Lebo by pri ďalšom predaji pokladu nezarobil. Ale štát v zastúpení pamiatkovým úradom musí postupovať podľa platného pamiatkového zákona, v ktorom je určené, že nálezca dostane až 100 percent z hodnoty nálezu, ak splní určité podmienky. Možno si pamätáte, bolo to medializované, pred rokmi našiel človek pri kopaní bazénu na svojom dvore 330 strieborných mincí. Poklad ohlásil na pamiatkový úrad a dostal nálezné takmer 70 000 eur. To by mu žiadny priekupník nikdy nevyplatil.

Čo musí urobiť občan, ak objaví vzácný predmet alebo predmety. Čo sa deje s nálezom?

Ako som už povedal, podmienkou je nález ohlásiť na príslušný krajský pamiatkový úrad a to podľa kraja, kde sa našiel, najneskôr na druhý pracovný deň. A pokiaľ je to možné ponechať to na mieste, aby sa to dalo archeologicky preskúmať. Nález sa môže nájsť pod vyvráteným stromom v lese, v potoku, záhrade, pri čistení starého komína, pod podlahou alebo v múroch stavby, teda na miestach, kde si ho niekto ukryl.

Komu ich odovzdá, kto ich prevezme?

Miesto nálezu preskúmajú archeológovia – zástupcovia krajského pamiatkového úradu, ktorý ho prevzmú a spíšu s nálezcom o náleze zápisnicu. Potom začína dlhý proces, na konci ktorého sú napr. stredoveký meč, novoveké mince, praveká sekera, historický porcelán a iný nález odovzdaný do múzea a nálezca dostane vyplatené nálezné. Medzitým sa nález musí zaevidovať, odborné očistiť, popísať, zdokumentovať, zmerať a zvážiť, súdny znalec určí jeho hodnotu a pamiatkový úrad oznámi nálezcovi výšku nálezného a požiada ministerstvo kultúry o pridelenie príspevku na vyplatenie nálezného.

Mince sú vystavené vo Vlastivednom múzeu v Galante. Foto: Lukáš Klčo, 3x

Čo sa dialo s našim pokladom?

Nálezcovia ho vtedy odovzdali na Okresnom oddelení VB v Galante a odtiaľ sa mince dostali do okresného vlastivedného múzea, kde ich určil a odborne popísal numizmatik Jaroslav Polakovič. Začiatkom 80. rokov minulého storočia časť seredského pokladu vystavili na numizmatickej výstave v múzeu, ktoré vtedy sídlilo v Neogotickom kaštieli v Galante. Začiatkom 90. rokov minulého storočia poklad odborne zhodnotil a publikoval numizmatik PhDr. Ján Hunka. Po rekonštrukcii Vlastivedného múzea v Galante, ktoré dnes sídli v bývalej bankovej budove, je vystavený v trezore spolu s náleznými mincami z vodného hradu, ktoré sa našli na nádvorí seredského kaštiela.

Prečo nie sú mince vystavené v mestskom múzeu?

V Seredi nie je v súčasnosti taký priestor, kde by mohol byť poklad vystavený.

Čo by bolo treba urobiť.

Podniknúť kroky, aby taký priestor vznikol. Ak by vyhovoval technickým a bezpečnostným požiadavkám, mince by vlastivedné múzeum zapožičalo na vystavenie. A vystavovať by naozaj bolo čo. Veď máme aj iné objavy, početom mincí menšie, nájdené na území Sereď. Nie je to len poklad z Cukrovárskej ulice, ale aj z vodného hradu, či vzácný benátsky dukát zo Športovej ulice. Škoda, že za 50 rokov, ktoré uplynuli od nájdenia zlatého pokladu, mesto neprejavilo oň záujem. Stal

by sa najväčšou atrakciou Sereď, ale aj Slovenska. Ak si to my v Seredi nezariadime, nikto to za nás neurobí. Zatiaľ bola v Seredi vystavená len časť pokladu a to raz na špeciálnej akcii 12. októbra 2019, ktorú pripravilo OZ VODNÝ HRAD v spolupráci s mestským múzeom, Vlastivedným múzeom v Galante a Národnou bankou Slovenska. V múzeu boli vystavené všetky zlaté a časť strieborných mincí.

Sú aj iné objavy mincí v tomto regióne?

Bolo ich viac, spomeniem aspoň jednu významnú lokalitu. Počas archeologického výskumu vodného hradu sa na nádvorí seredského kaštiela našlo vyše 500 mincí. Okrem ojedinelých nálezov sa tam našlo aj päť pokladov zo 14. až 17. storočia prevažne strieborných a medených mincí. Mal som šťastie, keď som tam v roku 1988 brigádoval, našiel som jeden z nich, ten najstarší. Bolo to 19 kusov viedenských fenigov a 2 uhorské denáre zo 14. storočia.

Ďakujem ti, Rasťo, za príjemné popoludnie a zaujímavé rozprávanie. Ono sa to nielen dobre počúvalo, ale rozšírilo mi to aj vedomosti o nových poznatkoch. Dúfame, že sa v našom múzeu podarí postupne vytvoriť také podmienky, aby si návštevníci mohli mince kedykoľvek pozrieť a obdivovať ich.

Ružena Scherhaufarová

Medzinárodný deň obetí genocídy Rómov

4. augusta sa v Múzeu holokaustu v Seredi konalo spomienkové podujatie pri príležitosti medzinárodného dňa obetí genocídy Rómov v období holokaustu. Spoluorganizovala ho Asociácia pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu a zúčastnili sa ho významní hostia zo Slovenska i zahraničia. Riaditeľ múzea Martin Korčok zdôraznil dôležitosť pripomínania si tejto tragédie, čo prispieva k boju proti predsudkom a diskriminácii. Program obohatil koncert klaviristu Miloša Biháryho. Podujatie vyvrcholilo položením venca k historickému deportačnému vozňu. Súčasťou bola aj výstava

dokumentujúca prenasledovanie Rómov počas holokaustu od historika Mateja Beránka.

Martin Korčok získal ocenenie „Priateľ Rómov“

Pri príležitosti Pamätného dňa genocídy Rómov v období holokaustu, ktorý si svet pripomína 2. augusta, získal riaditeľ Múzea holokaustu v Seredi - Martin Korčok, čestné uznanie „Priateľ Rómov“. Ocenenie mu odovzdal Csaba Horváth z občianskeho združenia Opre Roma Slovensko, ktoré od roku 2022 udeľuje toto symbolické uznanie ľuďom, ktorí hoci nepochádzajú z rómskej komunity, aktívne prispievajú k boju proti predsudkom a diskriminácii.

Nový román Ruženy Scherhaufarovej

Seredská autorka Ružena Scherhaufarová je známou tvárou domácej literárnej scény so silnými príbehmi a náročnými životnými osudmi. Jej nový román „Židovka, ktorá celý život hľadala lásku“ prináša dojímavý príbeh Rivky, mladej židovky, ktorá počas vojny stratí všetko a vydá sa na ťažkú cestu za novým životom, hľadať samú seba a niekoho, koho by mohla nezištne milovať. Kniha, inšpirovaná skutočnými udalosťami, vznikala dva roky za pomoci svedectiev. Román, ktorý vyjde 15. októbra, má vyše 300 strán a vydáva ho Naše vojsko cz. Autorka verí, že príbeh o sile ducha, viere a hľadaní lásky osloví široké spektrum čitateľov.

Seredská farebná paleta

V Mestskom múzeu v Seredi bol slávnostne otvorený 8. ročník obľúbenej výstavy neprofesionálneho výtvarného umenia pod názvom „Seredská farebná paleta“, ktorú múzeum tradične pripravilo v spolupráci s miestnymi amatérskymi výtvarníkmi. Tento rok svoje práce predstavilo 17 autorov. Návštevníci môžu obdivovať diela vytvorené rôznymi technikami – od akvarelu, cez akryl až po kresbu a grafiku. Výstava ponúka pestrú škálu námetov – portréty, motívy prírody a zvierat, architektúru aj komorné zátišia. Každé z diel odhaľuje osobitý pohľad autora na svet a zároveň dokazuje, že vášeň pre umenie vie prekonať hranice profesionality. **Iveta Tóthová**

Seredčania medzi svetovou elitou – vo filme aj vo vede

Viktor Krivosudský, rodák zo Sereď, sa stal ako druhý Slovák členom Americkéj filmovej akadémie, ktorá každoročne udeľuje prestížne filmové ocenenie OSCAR. Oficiálne sa tak zaradil medzi asi šesťtisíc profesionálov z celého sveta, ktorí majú hlasovací mandát pri výbere ocenení. Viktor Krivosudský je filmový zvukár a v oblasti zvuku sa podieľal na viacerých slovenských a zahraničných snímkach ako Miki, Invalid, Amnestie, Kavej, Jedeme na teambuilding a ďalšie. Podpísal sa aj na filmoch Mayday so známym Ryanom Reynoldsom či Maria so svetovou Angelinou Jolie. Je držiteľom viacerých prestížnych filmových ocenení doma aj v zahraničí, ako napríklad Slnko

v sieti a Český lev. Členstvo v Americkéj filmovej akadémii sa zatiaľ podarilo iba jednému Slovákov – kameramanovi Martinovi Štrbovi.

Medzi svetovo uznávaných vedcov sa najnovšie pridal aj Seredčan, vysokoškolský pedagóg a mestský poslanec **Lubomír Švorc**, ktorý bol zaradený do prestížneho rebríčka World's Top 2 % Scientists, ktorý každoročne zostavuje tím odborníkov zo Stanford University USA v spolupráci s vydavateľstvom Elsevier. Ide o medzinárodné vedecké hodnotenie viac než 1,2 milióna vedcov z celého sveta. To znamená, že sa Lubomír Švorc nachádza medzi hornými dvoma percentami vedcov s najvyššou vedeckou výkonnosťou

Viktor Krivosudský

v globálnom porovnaní. Zároveň sa v rámci svojej odbornej špecializácie – analytickej chémie – umiestnil na 952. mieste spomedzi viac

Lubomír Švorc

ako 122-tisíc hodnotených vedcov z celého sveta. Radí sa tak medzi 0,8 % najlepších vedcov v tejto oblasti. **Iveta Tóthová**

HORALKYBUS

na Vincák: ojedinelý letný projekt

Mesto Sereď počas tohto leta prinieslo novinku, akú inde sotva nájdeme: bezplatnú autobusovú dopravu na termálne kúpalisko. Projekt nazvaný Horalkybus počas augusta ukázal, že aj jednoduchý nápad môže mať veľký prínos a potešenie pre každodenný život.

Ako to fungovalo?

Autobus premával dvakrát do týždňa. Vyštartoval zo zastávky na Cukrovarskej ulici a späť sa vracal v podvečerných hodinách. „Cestujúci získali nielen bezplatný odvoz, ale aj možnosť zvýhodneného vstupu na kúpalisko – štyri eurá za štvorhodinový vstup. Kapacita autobusu bola 76 miest, pričom lístky sme rozdávali priamo pri

nástupe,“ hodnotí priebeh pilotného projektu zástupkyňa primátora mesta Mária Fačkovcová.

Záujem a skúsenosti cestujúcich

Už prvé jazdy ukázali, že Sereďčania mali o Horalkybus veľký záujem. „Autobus bol zaplnený, ľudia si chválili pohodlný odvoz aj lacnejší vstup. V cestujúcich prevládala dobrá nálada a pocit, že mesto myslí na ich potreby, čo sme zistili z vrátených dotazníkov spokojnosti,“ vysvetlila Mária Fačkovcová. Každá jazda a pobyt na kúpalisku bol starostlivo vyhodnocovaný. „Okrem slov chvály a vďaky sa v nich našli aj podnety, že by mal autobus jazdiť častejšie, aj celé leto, že jeden autobus nestačí. Najmä počas veľmi

Počas augusta vás z Cukrovarskej ulice Horalkybus odviezol zadarmo na kúpalisko Vincov les, v podvečerných hodinách naspäť. foto: Lukáš Klíčo 3x

horúcich dní. Aj tento podnet sme zobrali vážne a za pár dní sa nám podarilo aj po dohode s prevádzkovateľom kúpaliska zabezpečiť ďalší autobus, ktorý odviezol občanov na kúpalisko za tých istých podmienok,“ zvýraznila pani Fačkovcová.

Čo projekt priniesol?

Projekt splnil svoj cieľ: poskytol občanom spoľahlivú, bezpečnú a cenovo dostupnú možnosť letného oddychu. Pre mnohých bol zároveň príležitosťou na spoločný

Pribudnú ďalšie cyklotrasy

Trnavský samosprávny kraj pokračuje v rozvoji cyklistickej infraštruktúry a vyhlásil verejné obstarávanie na výstavbu 7,6 km úseku Vážskej cyklomagistraly. Trasa začne na konci mosta cez Dudváh v Siladiciach a povedie po pravej ochrannej hrádzi Váhu až do Šulekova. Tento úsek nadväzuje na už vybudované trasy Sereď – Šúrovce (1,7km) a Šúrovce – Siladice (5,4km) a spolu

vytvoria súvislý cyklistický koridor. Trasa bude mať asfaltovo-betónový povrch s šírkou 3 metrov a obojstranné štrkové krajnice. Výstavba začne po ukončení verejného obstarávania a podpise zmluvy.

Cykloklub AB Sereď ide na majstrovstvá sveta

V Banskej Štiavnici sa konal prestížny pretek Xterra Slovakia 2025, súčasť Svetového pohára v terénnom triatlone Xterra, ktorý je známy ako jedna z najťažších off-roadových triatlonových súťaží na Slovensku. Stovky pretekárov z celého sveta sa postavili na štart, aby preverili svoje limity v plávaní, horskej cyklistike a terénnom behu. Medzi nimi sa s mimoriadnym úspechom predstavili aj členovia CK AB Sereď Marcel Miko a Lukáš Kochan, ktorí si vybojovali vo svojich kategóriách druhé a tretie miesto, čím

sa kvalifikovali na septembrové MS, ktoré sa uskutočnia v Talianskom Molvene. Dvojicu v preteku doplnil ešte Dominik Miko, ktorý obsadil 5.miesto.

Športové štvrtky aj počas prázdnin

Tohtoročné Športové štvrtky sa začali v júni na Garbiarskej ulici s účasťou Dobrovoľných hasičov z Gáňu a pokračovali aj v júli a auguste, pričom ponúkli obyvateľom mesta popoludnia plné pohybu, zábavy a dobrej nálady. Návštevníci si v ďalších dvoch pokračovaniach na Mlynárskej a Spádovej ulici, mohli vyskúšať basketbal, volejbal,

futbal, bedminton či detské hry, oddýchnuť si v chill zóne ale zapojiť sa aj do tréningov s BK Lokomotíva Sereď a Klubom volejbalistov Sereď. Podujatie pod vedením Mareka Čulagu – koordinátora práce s mládežou, vzniklo ešte minulý rok v spolupráci s mestom Sereď a za finančnej podpory TTSK a ďalších partnerov.

Sereď privítala cykloturistov

Trnava sa stala dejiskom 23. ročníka Národného zrazu cykloturistov, ktorý zorganizovalo občianske združenie SCK Bicyglo Trnava. Podujatie cyklistom ponúklo jedinečnú príležitosť spoznať krásy Trnavského kraja na dvoch kolesách. Trasy zahŕňali malebné vinice, historické pamiatky, ale aj technické a prírodné zaujímavosti regiónu. Jednou zo zastávok bola aj návšteva sereďského kaštieľa. Do mestského parku vstúpili cyklisti v sobotu 28.

Sereďčania na Vincák

Mladí sa tešili bezpečnému odvozu na kúpalisko.

výlet – autobus sa stal miestom stretnutí a rozhovorov, kde sa stretli známi aj neznámi. „Srdečne ďakujeme našim partnerom, spoločnosti IDC Holding a.s. za podporu pri doprave a termálnemu kúpalisku Vincov les za zvýhodnené vstupné pre účastníkov Horalkybusu. Iba vďaka ich pozitívnej reakcii na našu ponuku, sa podarilo priniesť tento skvelý osviežujúci projekt do Sereď,“ uzavrela Mária Fačkovcová. Zuzana Slahučková

júna presne na pravé poľudnie. Rastislav Petrovič a Martina Hilko- vičová z OZ Vodný hrad im priblížili zaujímavosti kaštieľa, jeho históriu a význam pre región.

Ján Himpán ukončil darcovstvo krvi

Krv môže zdravý dospelý človek darovať do 60 rokov, pravidelní darcovia až do 65. Ján Himpán zo Sereď dosiahol tento vekový limit a po 125 odberoch daroval krv naposledy, čím splnil svoj cieľ. K darcovstvu sa dostal po tom, čo jeho otec vážne ochorel. Ako bývalý vojak organizoval hromadné darcovstvo a do roku 1999 pomohol zabezpečiť vyše 10 000

Letné nedele patrili kultúre, zábave a stretnutiam

Dom kultúry v Sereď pripravil toto leto nový formát podujatí – Sereďské kultúrne leto. Každú druhú nedeľu od júla do konca augusta sa mestské priestranstvá menili na miesta plné kultúry, zábavy a stretnutí. Program sa odohrával pod holým nebom v Zámockom parku alebo v interiéri Domu kultúry, podľa toho, čo dovolilo počasie. Návštevníci si mohli v štyroch pokračovaniach vychutnať rozprávkové čítania v podaní Michaely Sokol (Pipi Dlhá Pančucha, O psíčkovi a mačičke, Mortina, Bláznivé dobrodružstvá holuba Ernesta), vždy doplnené o súťaže a zábavné aktivity Mestskej knižnice Sereď. Na pódii sa vystriedali divadelné súbory Divadlo Trieska (Dobrá deň, pán vlk, Tri šikovné rypáčky), Bábkové divadlo Lienka (Kocúr v čí- žmách) či Divadlo Ona On (Vzopri sa strachu) Hudobný program postupne obohatili skupiny So- vie výčitky, Acoustic Boom, Noví Známi a EL FUEGO. Návštevníci si mohli vychutnať aj sprievodné aktivity – maľovanie na tvár a muzikoterapiu od OZ Nikolka, tvorivé dielne Zázračnej partie, pohybové hry od OZ Pohybovo a Šikovných sovičiek – Tri2Fly Academy. Zaujímavé informácie o včelách priniesol

Dom kultúry Sereď pripravil sériu letných podujatí pre všetky vekové kategórie. foto: autor

Regionálny spolok včelárov Juraja Fándlyho Sereď. O občerstvenie sa postaralo OZ U nás a TJ Rozkvet. Podujatia pripravoval tím Domu kultúry pod vedením riaditeľky Dany Krivosudskej s podporou od spoločnosti Strabag. Projekt zhodnotila slovami: „Som veľmi rada, že sa Sereďské kultúrne leto stretlo s takým záujmom. Naše

podujatia spojili ľudí všetkých vekových kategórií, priniesli im radosť aj oddych. A čo je najdôležitejšie – už teraz vieme, že v tejto tradícii budeme pokračovať aj budúci rok.“ Sereďské kultúrne leto tak potvrdilo, že mestská kultúra dokáže prilákať stovky ľudí, ponúknuť kvalitný program a vytvoriť nezabudnuteľnú atmosféru. Iveta Tóthová

Podujatie odborným komentárom sprevádzal Jozef Váry, známy znalec historických vozidiel. Po výstave sa účastníci vydali na spanilú jazdu, ktorá viedla zo Sereď až do obce Kátlovce a späť do Galanty s cieľom v Event hotely Kaskády.

Slávnostná omša pri čepenskej kaplnke

V nedeľu 17. augusta sa v sereďskej farnosti opäť konali tradičné Čepenské hody, významné duchovné podujatie, ktoré spája veriacich v úcte k Nanebovzatej Panne Márii. Slávnosť začala procesiou, ktorá sa vydala z farského kostola v Sereď smerom ku kaplnke v Strednom Čepení. Slávnostnú svätú omšu celebroidal trnavský arcibiskup Mons. Ján Orosch. V homílii zaznelo aj pripomenutie, že žijeme jubilejný rok, čo zdôraznil aj dekan sereďskej farnosti Ján Hallon. Jeden z jubilejných krížov sa nachádza aj v kostole sv. Jána

Krstiteľa v Sereď. Účastníkom bol odovzdaný aj pozdrav od emeritného arcibiskupa Mons. Jána Sokola.

Výstava ručných prác v dennom centre

V dňoch 7. až 10. júla sa v Dennom centre seniorov konala výstava ručných prác spojená s ich predajom. Prezrieť a zakúpiť bolo možné ručne vyrábané sviečky, starostlivo vyšívané obrusy, vianočné ozdoby, originálne brošne a množstvo ďalších dekorácií či darčekových predmetov. Výrobky pochádzali z dielne seniorov, ktorí sa ručným prácom venujú vo svojom voľnom čase. Súčasťou podujatia bola aj burza nepotrebného oblečenia, ktorá mala nielen praktický, ale aj ekologický rozmer.

Tieto aj ďalšie články v plnom znení a s fotogalériami nájdete na www.seredskenovinky.sk. pripravila Iveta Tóthová

Verejný priestor pre deti

Predstavme si mesto, kde je to, čo potrebujeme k životu: práca, škola, lekár, obchod, park, detské ihriská či kaviareň, vzdialené len 15 minút chôdze alebo jazdy na bicykli od našich dverí. Tento koncept si na svete získava čoraz viac priaznivcov, hovorí sa o koncepte 15-minútové mesto. Jedná sa o systematickú premenu miest tak, aby sa dokázali prispôsobiť klimatickej zmene. Jej cieľom je prepojiť pohodlné bývanie, prácu, kultúru, vzdelávanie a komunitný život. Vzniká tak priestor pre budovanie vzťahov a sociálnych väzieb. Veľmi dôležitou víziou je, aby sa budovalo mesto, kde sa bude dobre žiť nie len deťom, ale aj seniorom a ženám.

Ulice pre deti

V roku 2019 predstavil Paríž projekt ulíc pre deti. Počas víkendov uzatvárali niektoré ulice, a namiesto hluku motorov sa ulicami niesol smiech a krik hrajúcich sa detí, a konali sa tu komunitné akcie. Ambicióznejšou verziou je koncepcia 5-minútového mesta, ktorý poznajú v Kodani, v niektorých častiach Tokia a Viedne. Táto stratégia nie je primárne o peniazoch, ale o ochote prijímať systematické zmeny, nakoľko ľudia sú zvyknutí, že vozidlá v mestách parkujú až pred vchodom do svojho bytového domu. V Škandinávii je jedným z hlavných pilierov mobilita, pohyb pešo, na bicykli alebo autobusom. Sú vybudované kvalitné cyklotrasy a všetko čo človek potrebuje, je dostupné v okruhu päť minút chôdze alebo jazdy na bicykli, teda do štyristo metrov.

Verejný priestor neuveriteľne lacno predávame komukoľvek, kto oň prejaví záujem, lebo si myslíme, že ho nepotrebujeme.

Bezpečné detské ihriská

Verejné priestory, ktoré slúžia deťom, mladým ľuďom a aktívnym rodinám, sú vizitkou mesta. V súčasnosti sa kladie dôraz nielen na **kvantitu**, ale predovšetkým na **kvalitu a bezpečnosť** detských ihrísk, športovísk a oddychových zón. Nato, aby boli ihriská bezpečné, musia byť v zmysle zákona č. 371/2019 Z. z. o základných požiadavkách na bezpečnosť detského ihriska a o zmene a doplnení niektorých zákonov realizovaná vstupná kontrola detského ihriska certifikovanou osobou, ktorá vydá inšpekčný certifikát platný 12 mesiacov a pravidelné kontroly vykonávané raz za 24 mesiacov nezávislým odborníkom s certifikáciou.

Detské ihrisko Žihadielko. foto: Lukáš Klíčo 4x

Zákon stanovuje povinnosť viesť evidenciu úrazov, označenie ihriska a viditeľné oznamy pri obmedzeniach či údržbe. Povinnosti sa však vzťahujú aj na multifunkčné a workautové zariadenia podľa noriem STN EN 1176, EN 1177, prípadne EN 15312 (fitness).

Ihriská sú dobrým obrazom danej lokality, teda akýmsi zrkadlom, ktoré napovie veľa o obyvateľoch. Či ide o miesto stretnutí naprieč generáciami, či je udržiavané, či sa domáci obyvatelia angažujú a ako sa správajú zástupcovia samosprávy. Dnes ihriská spĺňajú zákonom dané bezpečnostné normy, iné je to však s ich estetickým rozmerom a jedinečnosťou. Ihrisko môže byť umeleckým dielom, ale aj skvelou učebnou pomôckou. Hra nemusí byť separátna, môže však ponúknuť priestor pre všeobecný rozvoj. Dieťa sa na ihrisku môže dostať na hranicu svojej komfortnej zóny a vyhodnocovať riziká. Ihrisko môže zvyšovať potenciál neuroplasticity mozgu dieťaťa,

v neposlednom rade však ihrisko má byť miestom objavovania.

Sereď: Mesto s najvyšším počtom detských ihrísk

Mesto Sereď má podľa posledného sčítania 15 737 obyvateľov a podľa aktuálnych údajov z júna 2025 vybudovalo **až 30 detských ihrísk**, čo je v porovnaní s Piešťanmi s počtom obyvateľov 27 681 (22 detských ihrísk) a Hlohovcom (18 detských ihrísk) s počtom obyvateľov 20 556, **najvyšší počet**. V prepočte na počet obyvateľov (cca 16 000 v Sereďi, 28 000 v Piešťanoch a 22 000 v Hlohovci) má **Sereď najvyššiu hustotu ihrísk na obyvateľa**. Od novembra 2025 platí v Sereďi nové všeobecno-záväzné nariadenie, ktoré obmedzuje pohyb psov vo verejných priestoroch. To sa týka aj ihrísk, kde sa musia zväziť **zvyšné hygienické nároky a ochrana detí** pred voľne sa pohybujúcimi psami. Podobné opatrenia sú štandardom v zahraničných mestách

ako doplnok bezpečnostným protokolom ihrísk.

Zaujímavosti v Sereďi:

- Mnohé ihriská majú stále kreatívne názvy ako Slimáčik, Žihadielko, Indián alebo Spiderman.
- Sú vybavené dopadovými plochami z gumy, trávy, kamienkov alebo zatravnenej dlažby.
- Súčasťou sú aj pieskoviská, informačné tabule a tematické hracie prvky.
- Nechýbajú **multifunkčné športoviská**, workoutové zóny, skate park a basketbalové ihriská.

Piešťany: Dôraz na údržbu a bezpečnosť

Mesto Piešťany spravuje 22 detských ihrísk, o ktoré sa stará príspevková organizácia Služby mesta Piešťany. Aj keď v tomto roku

neplánuje nové investície, pravidelne vykonáva ročné technické kontroly a priebežné opravy.

Zároveň disponujú viacerými športoviskami – atletická dráha, zimný štadión, vonkajšie športové plochy, ktoré sú voľne dostupné verejnosti. Mesto kladie dôraz na bezpečnosť, údržbu a funkčnosť.

Ihrisko na zrevitalizovanom vnútrobloku na ulici D. Štúra II.

Hlohovec: Dynamická obnova a tienenie ihrísk

V Hlohovci prebieha systematická obnova detských ihrísk. Mesto má v súčasnosti 18 ihrísk, pričom viaceré boli v posledných rokoch modernizované (napr. výmena dopadových plôch, doplnenie tieniacich plachiet, inštalácia nových hracích prvkov).

Zaujímavosťou je, že Hlohovec inštaloval tieniace plachty, ktoré chránia deti pred slnkom. Takéto riešenia prispievajú ku kvalite trávenia času na ihriskách počas leta. Mesto zároveň rozširuje možnosti športu: má workoutové ihriská, skatepark, lezeckú stenu a multifunkčné plochy.

Záver: Investícia do kvality detstva

Sereď je v rámci regiónu poctivo rozvinutá v oblasti detských ihrísk a športovísk, a patrí medzi

mestá s najvyššou dostupnosťou infraštruktúry pre rodiny. Avšak **bezpečnosť nemôže byť len stavbou – musí byť procesom**. Preto je teraz dôležité zavádzať **legislatívne požiadavky a štandardné kontroly**, ktoré budú chrániť kvalitu a funkčnosť detstva aj v nasledujúcich rokoch. Z porovnania vyplýva, že **Sereď má v ob-**

lasti detských ihrísk veľmi silnú pozíciu – kvantitatívne jednoznačne vedie. Oproti Piešťanom a Hlohovcu má najvyššiu koncentráciu ihrísk, čo je výsledkom dlhodobého rozvoja v tejto oblasti. Na druhej strane, v iných mestách vidíme inšpiratívne prístupy: tieniace prvky, lezecké steny či komunitné športové zóny. Aj tie môžu byť **inšpiráciou pre budúce rozširovanie a skvalitňovanie verejných priestranstiev v Sereďi**.

Mesto by mohlo do budúcnosti zvážiť:

- Zavedenie tieniacich systémov ako v Hlohovci.
- Vytvorenie tematických zón (napr. „prírodné ihriská“, „hudobné parky“).
- Rozšírenie občianskej participácie – možnosť, aby občania hlasovali o nových prvkoch v ihriskách.

Daniela Vašková Kasáková

Zhrnutie porovnania				
Mesto	Počet obyvateľov	Počet ihrísk	Počet športovísk	Výrazné prvky
Sereď	cca 16 000	30	>16	Najvyšší počet, kreatívne ihriská
Piešťany	cca 28 000	22	viaceré	Dôraz na údržbu a bezpečnosť
Hlohovec	cca 22 000	18	niekoľko	Modernizácia, tienenie, skatepark

Hracie prvky na zrevitalizovanom vnútrobloku na ulici D. Štúra I.

Ihrisko na zrevitalizovanom vnútrobloku na Garbiarskej ulici.

Aktuality z detských ihrísk v Sereďi

V súčasnosti má mesto Sereď 30 aktívnych detských ihrísk, na ktorých boli nedávno osadené nové informačné tabule s prevádzkovým poriadkom. Vizualne moderné a pútavé prvky nahradili pôvodné tabule po viac ako desiatich rokoch. Súčasťou prevádzkových poriadkov sú piktogramy, ktoré aj najmenším návštevníkom jednoduchou a hravou formou približujú pravidlá bezpečného správania sa na ihrisku.

Vďaka umiestnenému QR kódu môžete šikovne nahlásiť prípadne

zistené závady ihriska a poslať aj fotografiu nájdeného stavu.

Do prevádzkového poriadku detských ihrísk mesto doplnilo informáciu o zákaze odkladania hračiek. Nejde pritom o zákaz nosenia hračiek na ihrisko ani o obmedzenie hry s nimi, ale ide o zákaz ich ponechávania na ihrisku po odchode. Ponechané a poškodené hračky môžu totiž predstavovať bezpečnostné riziko a zvýšiť pravdepodobnosť úrazu detí. Ponechané hračky mesto v pravidelných intervaloch z ihrísk odstraňuje. **(red)**

Všetko sa vždy môže skončiť dobre!

September je mesiac, kedy sa svet pozastaví nad duševným zdravím. Už 10. septembra si pripomíname **Svetový deň prevencie samovrážd**, 13.9. je **Deň pozitívneho myslenia**, 21.9. **Svetový deň vďačnosti** a na záver mesiaca – 29.9. si ctíme sviatok sv. Michala, patróna chorých. Tieto dni nie sú len symbolom, ale aj výzvou: hovoriť o tom, čo bolo dlho tabu, a otvárať tému, ktorá sa dotýka jednotlivcov, rodín aj celej spoločnosti.

Ticho, ktoré bolí najviac

Samovražda je vedomé ukončenie života. Často sa jej predchádza procesom, počas ktorého človek uvažuje o smrti ako o jedinom východisku. Odborníci upozorňujú, že samovražda nie je okamžitý impulz, ale výsledok zložitej kombinácie duševného ochorenia, životnej krízy, osamelosti či zlyhávajúcej sociálnej opory.

Kto je najviac ohrozený?

Odborné štatistiky na internete ukazujú, že najvyšší výskyt samovrážd v Európe majú krajiny ako Maďarsko, Litva, Lotyšsko či Estónsko, no vysoké čísla nájdeme aj v Nemecku či Rakúsku. U nás a v Česku platí, že muži ukončia život samovraždou až trikrát častejšie než ženy. Najohrozenejšou skupinou sú muži nad 65 rokov, ale pribúda aj prípadov u adolescentov – v USA je samovražda dokonca najčastejšou príčinou úmrtia vo veku 15–24 rokov. Až 90 % ľudí, ktorí spáchajú samovraždu, trpí psychickou poruchou, najčastejšie depresiou alebo závislosťou. K rizikovým faktorom patrí aj chronická choroba, strata blízkeho, nezamestnanosť či skúsenosť so šikanou a násilím.

Ako rozpoznať varovné signály?

Psychiater Erwin Ringel upozorňuje na tri varovné momenty:

- ▶ uzatváranie sa do seba a strata záujmu o okolie,
- ▶ agresia otočená proti sebe,

Ilustračná foto: freepik.com

- ▶ fantázie o samovražde, ktoré sa postupne menia na konkrétny plán.

K tomu sa pridávajú aj zdanlivo „nenápadné“ prejavy – poruchy spánku, zhoršenie pracovného výkonu, zanedbávanie vzhľadu či bolesti hlavy alebo brucha. U detí môže byť signálom konflikt s rodičmi, šikanovalie alebo rozchod s partnerom. Najväčším rizikom sú paradoxne ľudia, ktorí pôsobia pokojne. Ticho a zmierenie môžu signalizovať, že rozhodnutie už padlo.

Prevencia: keď načúvať znamená zachrániť

Samovražda je často výsledkom pocitu, že človek je so svojou bolesťou úplne sám. Najjednoduchšou a najúčinnnejšou prevenciou je otvorený rozhovor a prítomnosť blízkych. Pomáha aj včasná odborná starostlivosť – psychológ či psychiater dokážu odhaliť depresiou alebo závislosť skôr, než prerastie do tragédie.

**PRE PRÍPAD KRÍZY
AKÉHOKOLVEK DRUHU
JE TU ANONYMNÁ
NONSTOP BEZPLATNÁ
KRÍZOVÁ LINKA POMOCI
IPČKO: 0800 500 333.**

**IPčko tvoria psychológovia
a psychologičky, ktorí
poskytujú krízovú psycholo-
gickú pomoc. Sú tu pre teba
online aj offline – vyber si,
ktorá forma ti viac vyhovuje
a ozvi sa im. www.ipcko.sk.**

sa dá zachrániť mnoho životov. Netreba zabúdať ani na overené príslovia: „**V zdravom tele zdravý duch.**“ Dnes k nemu môžeme pridať aj opačnú pravdu – bez zdravého ducha nie je možné mať zdravé telo. Hľadáme v sebe aj v druhých silu, budme oporou pre tých, ktorí to práve potrebujú, pretože všetko sa vždy môže skončiť dobre.

Zuzana Slahučková

Zdroje: MUDr. Jana Bullová – primárka Detského oddelenia psychiatrického, Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya, Kremnica; internet.

Kde sa darí ľuďom žiť šťastnejšie?

Napríklad Fínsko, Dánsko či Island sa pravidelne umiestňujú na prvých priečkach rebríčka najšťastnejších krajín. Dôvodom nie je absencia problémov, ale silná sociálna podpora, dôvera v inštitúcie a životný štýl postavený na rovnováhe medzi prácou a oddychom. To je dôležité posolstvo aj pre nás: šťastie nesúvisí iba s ekonomikou, ale aj s tým, ako spoločnosť dokáže chrániť slabších a vytvárať prostredie, kde sa nikto necíti byť na ťarchu. Pomoc a odborné rady by sme mali mať na dosah a naša spoločnosť by si mala uvedomovať nutnosť ich prinášať bližšie k ľuďom.

Všetko sa vždy môže skončiť dobre

Vďaka prevencii, otvorenému rozhovoru a odbornej pomoci

**Odborníci
prichádzajú za vami
– nová poradňa
v Sereďi**

Na Mestskom úrade v Sereďi začala pôsobiť **Poradňa komplexnej pomoci**, ktorá prináša odborné poradenstvo priamo obyvateľom mesta a blízkeho okolia. Služba vznikla v spolupráci s Mestom Sereď a reaguje na dopyt po dostupnej pomoci v právnych, psychologických či sociálnych otázkach. Prvé stretnutia v júli a v auguste mali veľký úspech a výjazdové poradenstvo bude pokračovať pravidelne – najbližšie 1. septembra a 13. októbra 2025 od 8.00 do 12.00 h vo veľkej zasadačke na mestskom úrade. **(red)**

Bc. Miroslava Čulagová,
záchranárka

Pokiaľ sa stretnete s tým, že váš priateľ, príbuzný, alebo iná blízka osoba uvažuje nad samovraždou alebo sebaopoškodzovaním, tu sú varovné signály, ktoré vás na to upozornia a následná starostlivosť v tejto situácii:

1. Varovné signály sú napr. úzkostné alebo depresívne slová, v ničom nevidí zmysel, slová typu bolo by lepšie keby som tu nebol, všetkým som ukradnutý.

2. Zmeny v správaní - izolácia od okolia, zvýšený príjem alkoholu, drog, sebaopoškodzovanie.

3. Emocionálne príznaky - pretrvávajúci smútok, beznádej, úzkosť, depresia.

Čo robiť v takomto prípade? Dôležité je vypočuť človeka, nesúdiť, nezľahčovať, dať najavo človeku, že to čo prežíva, ma úprimne zaujíma. Dôležité je sprevádzať človeka v tomto prežívaní, nebáť sa navrhnúť mu odbornú pomoc psychológa, v závažnejších prípadoch psychiatra alebo volať na krízovú linku IPčko 0800 500 333. Je tu možnosť napísať e-mail alebo online si písať so psychológom 24 hodín denne, 7 dní v týždni a rozprávať sa priamo s odborníkom ihneď.

Vyhľadať pomoc nie je hanba ani zlyhaním človeka. Je to cesta von z ťažkej životnej situácie. V prípade akútneho zhoršenia psychického stavu riešiť tento stav privolaním rýchlej záchrannej

zdravotnej služby na telefónnom čísle 155 prípadne 112. Sú to situácie, kedy človek ohrozuje seba alebo svoje okolie alebo keď sa vyhráža ľuďom, chce sa zabiť. To, čo sa v praxi ukazuje je, že najväčšou ľudskou chudobou je samota. Každý z nás má priestor byť druhému nablízku a nebyť iba pasívnym pozorovateľom človeka, ktorý sa trápi, ale ponúknuť mu pomocnú ruku. Či už ju prijme alebo nie.

MSc. et Bc. Hana Pribilincová,
projekt IPčko Trnava,
terapeut, poradca, lektor

IPčko tvoria psychológovia, ktorí poskytujú krízovú pomoc 365 dní v roku pre všetkých, čo sa ocitli v ťažkej situácii, cítia sa sami alebo nevedia, ako ďalej. V Trnavskom kraji nás nájdete v centre Trnavy ako IPčko Trnava.

Naša pomoc sa rozšírila z online priestoru, kde je nonstop dostupná Krízová linka pomoci IPčko (chat, 0800 500 333) aj do terénu a centier krízovej intervencie – Káčko. Takéto centrum máme na adrese Horné Bašty 2. Okrem individuálneho a skupinového poradenstva prinášame podporu v nízkoprahovom klube pre mladých – Flek klub. Dôležité je pre nás aj vzdelávanie, preto v školiacom centre ponúkame odborníkom i rodičom aktuálne témy duševného zdravia.

Reagujeme na témy, ktoré ľudia prinášajú. Jednou sú aj myšlienky na ukončenie života a pokusy o samovraždu, čo potvrdzujú početné výjazdy nášho Krízového intervenčného tímu. Sú medzi nami ľudia, ktorí sa ocitajú

na životnej križovatke, trpia vzťahovými ťažkosťami, depesiou, násilím či pocitmi osamelosti. Bolesti môžu prerásť do bodu, keď potrebujú úľavu. Ich trápenie si často okolie nevie predstaviť. My vieme byť vďaka odbornosti a dostupnosti pri nich – kedykoľvek, anonymne a bezplatne.

Zistenie, že niekto blízky má myšlienky na ukončenie života alebo sa pokúsil o samovraždu, je šokujúce. Objavujú sa pocity bezmocnosti, strachu, hnevu, hanby, pochybnosti, ale aj vďačnosť, že blízky žije. Je normálne cítiť tieto emócie a klásť si otázky: Prečo sa to deje? Urobil/a som dosť? Ako o tom hovoriť? Čo ak sa to zopakuje?

Čo môžeme urobiť?

Nádych a výdych. Vyjdrite človeku, že ste radi, že je tu. Vytvorte bezpečný priestor, nech vyjadrí svoje emócie. Nevyhrážajte sa, nehodnoťte, nepoučujte. Nemusíte mu rozumieť, ale zdôraznite, že chcete stáť pri ňom a pomôcť mu. Vyhľadajte odborníka – nebuďte na to sami. Kontaktujte Krízovú linku pomoci IPčko, psychológa alebo 112, ak je človek v ohrození života.

Mgr. Peter Sokol,
zástupca náčelníka
MsP Sereď,
mestskapolicia@sered.sk

Na Mestskej polícii v Sereďi sme v minulosti prijali už viacero oznámení o samovražedných pokusoch. Podnety boli väčšinou na to, že niekto chce skočiť pod vlak, z činžiaku alebo z mosta. Viaceré sa nepotvrdili, ale, žiaľ,

pri niektorých to nedopadlo dobre a skutky boli dokončené bez zjavného oznámenia príbuzným.

Nacvičiť si policajné postupy v takýchto prípadoch sa viac-menej nedá. Je treba vychádzať zo skúseností a znalostí policajnej praxe. Každé oznámenie je iné, špecifické. Policajt musí zhodnotiť, kto volá, musí v klude vypočuť oznámenie a na základe toho od volajúceho vyžiadať relevantné informácie k ďalšiemu konaniu. Môže volať rodinný príslušník hľadajúci niekoho alebo môže volať osoba, ktorá sa chce zabiť a to sú rôzne podnety na komunikáciu s volajúcim.

Radiť svedkom situácie, ako zakročiť alebo ako pomôcť záleží na konkrétnom prípade. Ak niekto čaká v kolajisku, alebo sa topí vo vode, určite by mal volajúci zakročiť a snažiť sa do príchodu polície alebo záchrannej služby niečo urobiť a nečakať na záchranné zložky. Iný prípad je keď vidíte človeka napr. na streche alebo na moste, vtedy má volajúci obmedzené možnosti pomôcť.

Na tvrdenie, že samovrahovia v skutočnosti iba na seba upozorňujú nie je jednoduchá odpoveď, nakoľko každý prípad je špecifický a ťažko hodnotiť konanie osoby, jej rozpoloženie a pohnútky, ktoré vedú k tak nezvratiteľnému počinu. Ten, kto chce vykonať samovraždu, ju vykoná bez nejakého upozornenia. Avšak človek, ktorý má závažné psychické problémy, ten práve vyhľadáva pozornosť a možno si neuvedomuje, čo robí a možno je tou osobou, ktorá chce na seba upozorniť.

Ak by som mal zanechať odkaz, znel by asi že: Všetko je riešiteľné, hoci v tomto momente riešenie nevidíte. Strata kamarátstva, peňazí, zamestnania, bývania alebo priateľky nestojí za to, aby sa niekto pokúsil zabiť. Sú rôzne organizácie, kde môže človek nájsť radu. Mestská polícia Sereď je určite jedna z nich, preto môžu ľudia prísť aj za nami.

Zuzana Slahučková

Auto je užitočný vynález, ku ktorému musíme pristupovať zodpovedne a s rozvahou

Nie je hanba, ak ste časom zabudli šoférovať, vyskúšať si kondičné jazdy, prípadne vyskúšať si školu šmyku či zopakovať kurz prvej pomoci. Dôležité je sústavne sa vzdelávať v súvislosti s pravidlami cestnej premávky, aby nás neprekvapil nový, neznámy druh čiary na ceste. Pamätať na základné pravidlo pravej ruky v križovatke, ak nie je smer jazdy upravený dopravnými značkami. Samozrejmosťou je jazda s čistou hlavou. Rovnako, ako by mal šofér cibriť svoje vedomosti a zručnosti, musí dbať aj o svoje vozidlo a nielen z hľadiska toho, že mu končí emisná kontrola aj STK a treba zaplatiť na rok PZP. Auto je užitočný vynález, ku ktorému musíme pristupovať zodpovedne a s rozvahou voči ostatným účastníkom premávky.

Ilustračná foto: freepik.com

Vozidlo ako zo škatulky

Ako zodpovední vodiči by sme nemali zabúdať na údržbu auta a jeho povinné vybavenie. Zo zákona k základnej výbave patrí výstražný trojuholník, nástroje na opravu defektu, rezervné koleso, autolekárnica a reflexná vesta. Pred dlhšou jazdou by sme mali skontrolovať hladinu oleja v motore pomocou odmernej rýsky, prípadne doplniť vodu do ostrekovačov. Samozrejmosťou je aj pravidelné servisovanie nášho autíčka. Medzi bežné úkony patrí výmena oleja zhruba po 10 000 najazdených kilometroch, prezúvanie zo zimných gúm na letné a naopak. Zo zákona je vodič povinný používať zimné pneumatiky v období od 15. novembra do konca marca alebo v prípade, že je na vozovke súvislá vrstva námrazy. Sem-tam ide pri technickom stave auta o detaily, ktoré výrazne dokážu ovplyvniť jazdu. Môže sa stať, že predné sklo zasiahne kamienok. Niekedy sklo poškodí viac inokedy z toho môže byť len puklina, čo môže ovplyvniť viditeľnosť premávky pre vodiča. Výmena alebo oprava čelného skla netrvá dlho a neradno ju odkladať,

lebo aj z malej bodky môže byť časom väčší problém. Občas je dobré poprezeráť si všetky svetlá na aute, lebo nimi oznamujeme, že odbočujeme alebo brzdlíme. Takouto malou kontrolou vieme predísť nárazu iného auta zozađu.

Kedy volať pri nehode políciu?

Veľakrát sa nehody stávajú z nepozornosti, a hlavne, keď sa človek niekam ponáhľa. A tak sa ľahko stane, že nešťastne do niekoho ťukneme. Ak škoda na vozidle nepresiahne sumu 3 990 eur a účastníci nehody sú v poriadku, v tom prípade nie je potrebné volať 158 a z právneho hľadiska hovoríme o škodovej udalosti. Pri škodovej udalosti je potrebné vypísať tlačivo Záznam o dopravnej nehode, v ktorom sa zaznačia poškodené časti vozidla, ako nehoda vyzerala, a kto je vinníkom. Je dobré urobiť z poškodených častí vozidla fotografie. Škody spôsobené vinníkom sa poškodenému následne preplatia z povinného zmluvného poistenia auta vinníka. Vodiči si svoje auto vedia pripoistiť aj havarijným poistením, ktoré dokáže finančne

jej. Dôležité je pomôcť, ako sa len dá, pričom sa človek hlavne nemá hrať na hrdinu. Pri komunikácii s dispečingom je dôležité zachovať pokoj a rozvahou.

Jazdenie na autopilota

Často však za nehodu nemôže technický stav vozidla, ale práve ľudský faktor. Na určité trasy použijeme „autopilota“. Stane sa, že nevnímame, či sme práve nezastavili na stopke alebo len prešli cez daj prednosť v jazde. Dôležité je šoférovať s rozvahou a pri dávaní prednosti nepadne na škodu nachvíľku zastaviť, pretože našim cieľom nie je ohrozovať iných, ale bezpečne prísť domov. Ak vám značka radí spomaliť pred zákrutou na päťdesiatku, zrejme to odporúčanie nepadlo len tak z neba. Aj maximálna povolená rýchlosť neznamená, že máte jazdiť napr. 90 km za hodinu a viac, týmto nenabádam jazdiť pomaly, ale primerane ku skúsenostiam a stavu vozovky. Tak, ako za prekročenie rýchlosti, môžete dostať pokutu aj za príliš pomalú jazdu. Pri riadení auta si nevšímame iba dopravné značky, ale aj svoje okolie. Keďže technológie vo vozidlách sú čím ďalej lepšie, niekedy im dôverujeme viac ako vlastnému úsudku. Tým chcem zdôrazniť, že je dobré sa presvedčiť o tom, či môžem bezpečne vycúvať svojím autom a nielen zabrániť zrážke s chodcom, alebo nám sledujú mŕtvy uhol.

Michala Gálová

**Správa majetku
Sereď, s.r.o. ponúka**

**turistickú ubytovňu
na krátkodobé
ubytovanie.**

**Viac informácií na
sms.konatel@gmail.com**

Ako zvládnuť nástup do školy

Výbava do školy

Predtým než začne škola, by ste mali skontrolovať niekoľko vecí. Pozrieť, či v taške nesplesnila stará desiata a či je taška v poriadku na ďalší školský rok. Porátať zošity, skontrolovať celistvosť pravítka, zistiť, kam zmizlo kružidlo, vyskúšať perá, či pišu. Skúsiť si úbor na telocvik, či nie je malý, pozrieť sa na prezuvky a doplniť peračník. Nezabudnite na desiatu a pitný režim. Počas roka bude treba prikúpiť pracovné zošity a prípadne učebnice, dať drobné na autobus, alebo zaplatiť výlet. Čo sa týka obedov, tie sa neplatia (len prevádzkové náklady), a športové krúžky na škole sú tiež zadarmo (rodič ich vie vykryť z príspevkov na športovú aktivitu). Družinu u menších musíte zaplatiť už na september. Takže pred začatím školy je dobré mať zoznam školských pomôcok, ktoré dieťa potrebuje, a prípadne ich nakúpiť v zľavách. Na začiatok stačí mať obalené učebnice, zásobu zošitov, zopár pier, ceruzky a farbičky.

Rutina nad zlato

Deti v školskom veku by mali spať okolo 9 hodín. Mládež potrebuje dostatok spánku pre správny rast, zdravie mozgu a psychickú pohodu. Je potrebné deti dopredu pripraviť na školský budíček, keďže cez prázdniny sa dalo vyspávať aj do dvanástej. Nakolko škola začína o ôsmej ráno, deti sa musia prispôbiť novým podmienkam. Základom kvalitného spánku je dobre vyvetraná miestnosť a byť aspoň pol hodinu bez mobilu. Deti by mali chodiť spať v rovnakom čase, čo im pomôže k lepšiemu spánku. Podobne musíme myslieť aj na rannú rutinu, keď všetci vstávajú rovnako, spoločne sa naraňajkujú a vyrazia do školy. Takto má rodič svojho školáka pod dohľadom. Ráno zvyknú deti doháňať zameškané, a preto by sme mali v nich budovať návyky, aby školské povinnosti ako úlohy, pobalenie učebníc a iné vybavili vždy po škole

Po dvojmesačných prázdninách sa deti opäť vracia do školských lavíc. foto: Lukáš Klčo

v poobedných hodinách. Prípadne oprášiť v mobile aplikáciu Edupage, aby ste si spoločne so svojim žiakom pozreli, čo ho na ďalší deň čaká. Ak si s dieťaťom nastavíte dobrú rutinu od ranného budíčka až po večer, nebude ďalší školský rok drámou.

Doma učenie pokračuje

V škole by sa mali deti všetko, čo sa preberá, naučiť, ale niekedy im preberanú látku musí ešte vysvetliť mama alebo otec. I keď to býva po práci náročné, je správne, ak sa svojim deťom povenujete a pomôžete im s učením. Niekedy to nemusí byť iba o tom, že si s ním sadnete k učebniciam, môžete dieťa vziať na prechádzku a popritom si s ním niečo zopakovať, napr. aké stromy sa dnes naučilo rozpoznávať, prípadne si nazbierať listy a zlisovať do herbára. Výborná zábavka je aj robenie

pokusov, je to zároveň skvelá príležitosť overiť si vedomosti. Je dobré šperkovať rutinu dieťaťa tak, aby si najprv splnilo svoje povinnosti a potom malo čas na zábavu. Niekedy pomôže aj stíšenie televízie či mobilu, keď sa dieťa učí. Ak dieťaťu niečo nejde, stačí aj prítomnosť rodiča, ktorý ho upokojí a uistí, prípadne mu úlohu vysvetlí. Keď sa dieťaťu podarí dobre napísať test z predmetu, ktorý mu nejde, pochváľte ho a chváľte aj vtedy, ak sa pomýli, ale svoju chybu si všimne. Dieťa počas učenia potrebuje hlavne vašu podporu a pochope nie, nie kritiku. Neporovnávajte svoje dieťa so súrodencami alebo s inými spolužiakmi.

Doprava nielen autom

Väčšina rodičov vozí svojich potomkov do školy autom. Samozrejme, rodičia na to majú svoje dôvody, niekedy však veľa

áut pred školou môže spôsobiť poriadnu šlamastiku. Kritické sú najmä minúty pred zvonením. Niekedy postačí nesť pred školou, ale zaparkovať auto o niekoľko metrov ďalej a školáka odprevadiť do školy. Ak už je potrebné dieťa vyložiť priamo pred vchodom, zapnúť výstražné smerovky by nemal byť problém. Rovnako, keď čakáme na dieťa, je dobre auto odparkovať ďalej a ten kúsok do školy si odkráčajte. Nie je správne nechávať auto naštartované pri čakaní, pretože zbytočne znečisťujete vzduch v okolí. Je ešte lepšie, ak môžete auto vymeniť za pešiu chôdzu alebo jazdu na bicykli. Staršie deti môžete naučiť chodiť miestnou MHD, avšak nezabudnite im pribaliť drobné alebo im vybavte čipovú kartu. Pri jazde na bicykli dbajte na nosenie prilby a ak máte čas ešte pred začiatkom školského roka, spolu s dieťaťom prejdite bezpečnú trasu do školy a domov viacej ráz, aby si ju zapamätalo. Niekedy nemusia byť deti ani vy na cestu do školy sami, ak máte dobré vzťahy s inými rodičmi. Môžete sa dohodnúť na spoločnom odchode do školy a zo školy. Prípadne si dieťa môže nájsť svoju partiu, s ktorou bude chodiť každé ráno. Dôležité je, aby rodičia vedeli, s kým je ich dieťa a že je v bezpečí.

Tak ako to zvládnuť bez stresu?

Základom je vytvoriť pre dieťa dobré zázemie a nachystať mu veci ma ráno. Stanoviť si rutinu, ktorá bude vyhovovať ako rodičom, tak aj deťom. Ak to bude nutné, dieťaťu pomôžte s povinnosťami a budete mu oporou. Niekedy deti ozaj potrebujú len pozornosť a pochopenie, aby im to so školou šlo ľahšie. Netreba na nich hneď hádzať všetku zodpovednosť, ale na druhej strane ich nemožno stále vodiť za ruku. Je potrebné nájsť udržateľný balans, aby boli všetci v rodine spokojní.

Michala Gálová

Vo veku 78 rokov nás navždy opustil Mgr. Vladimír Vranovič, bývalý primátor mesta, poslanec MsZ aj zastupiteľstva Trnavského samosprávneho kraja, dlhoročný pedagóg a riaditeľ školy, rešpektovaný kolega, priateľ a Seredčan telom i dušou.

Mgr. Vladimír Vranovič zasvätil celý svoj profesijný život službe ľuďom. Svoju kariéru začínal ako učiteľ – povolanie, ktoré vnímal nielen ako prácu, ale aj ako poslanie. Žiakom odovzdával okrem vedomostí aj hodnoty – úctu, slušnosť, rešpekt a zodpovednosť. V školstve pôsobil s plným nasadením a neskôr sa stal riaditeľom základnej školy, ktorú viedol s citom, múdrosťou a prirodzenou autoritou. Jeho záujem o komunitu a verejné dianie ho priviedol do miestnej samosprávy. V komunálnych voľbách získal dôveru občanov a stal sa primátorom mesta Sereď, ktoré viedol počas dvoch volebných období. V priebehu jeho pôsobenia sa Sereď zmenila – rozvíjala sa infraštruktúra, školstvo, sociálne služby a život v meste. No najviac si ľudia cenili jeho ľudský prístup. Vždy mal čas vypočuť si a poradiť občanom, alebo len im byť nablízku. Viedol mesto pokojne, s rozvahou a dôrazom na spoluprácu. Po ukončení verejnej funkcie sa nikdy neprestával zaujímať o dianie v meste. Bol múdрым pozorovateľom, podporovateľom dobrých iniciatív a človekom, ktorému záležalo na budúcnosti mesta a ľudí v ňom. Zanechal za sebou hlbokú stopu nie iba v podobe budov, rozhodnutí a projektov, ale predovšetkým v srdciach tých, ktorí ho poznali. Navždy zostáva v našich spomienkach ako vzor slušnosti, pracovitosti a pokory.

Češť jeho pamiatke.

Mestské múzeum chystá interaktívny projekt o kráľovi Žigmundovi Luxemburskom a bratoch Rozhanovských na hrade Šintava

Mestské múzeum v Seredi, ktoré vzniklo pred dvadsaťjeden rokmi, sa od svojho založenia systematicky rozrastá – dopĺňa zbierky, organizuje vzdelávacie podujatia a modernizuje svoje expozície. Sídlí v budove Fándlyho fary na ulici M. R. Štefánika, pričom výstavné priestory má aj v Bastióne seredského kaštieľa. Múzeum najnovšie pripravuje projekt interaktívnej modernej expozície, ktorý návštevníkov preniesie do 15. storočia – do obdobia vlády kráľa Žigmunda Luxemburského a mocného šľachtického rodu Rozhanovských, následných majiteľov hradu. Nová expozícia odhalí, akú strategickú úlohu zohral hrad Šintava počas husitských vpádov a ako sa zapísal do vojenských dejín stredovekého Uhorska. Projekt doplní už existujúcu stálu expozíciu o Thurzovcoch, ktorá je už v bastióne inštalovaná.

Vedúca múzea Mária Diková uvádza: „Modernizovaná expozícia priblíži návštevníkom dramatickú históriu účasti hradu Šintava v obrane Uhorska

Bastión seredského kaštieľa

proti husitským vpádom. Zameriame sa na kľúčové momenty spolupráce kráľa Žigmunda Luxemburského so Štefanom a Jurajom Rozhanovskými. Chceme vytvoriť interaktívny a zážitkový priestor pre deti, školské skupiny aj širokú verejnosť. Moderné technológie a dizajn doplníme bohatým historickým obsahom, aby sme posilnili povedomie o husitských vpádoch a význame hradu Šintava.“

Nová výstava bude rozdelená do troch častí:

1. Výstava na paneloch s textami a obrazovým materiálom.
2. Výstava exponátu – kamenný artefakt z hradu Šintava z obdobia neskorého stredoveku.
3. Multimediálna scéna s príbehom zo života kráľa Žigmunda Luxemburského a Štefana a Juraja Rozhanovských na hrade Šintava.

Autormi projektu sú: Mária Diková, Mgr. Robert Daňo, PhD., a Mgr. art. Martina Pivovarníková. Garantom

je: PhDr. Daniela Dvořáková, DrSc.. Projekt podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia vo výške 25 000 eur. Mesto sa zapojí spolufinancovaním z rozpočtu Domu kultúry Sereď vo výške 2 777,90 eur. Projekt má byť ukončený najneskôr do 31. 12. 2025. Následne bude verejnosti oznámený termín otvorenia interaktívnej expozície. Hrad Šintava, postavený na strategickom mieste pri rieke Váh, patril v stredoveku medzi významné pevnosti severozápadného Uhorska. Prvá písomná zmienka pochádza z 11. storočia. Veľký význam dosiahol v období vlády kráľa Žigmunda Luxemburského (1387 – 1437), keď sa stal súčasťou obranného systému proti husitským výpravám, ktoré po roku 1420 prenikali na územie dnešného západného Slovenska. Poloha hradu umožňovala kontrolu dôležitých obchodných ciest a prístupov k Bratislave. Za vlády Žigmunda Luxemburského sa Šintavské panstvo s hradom dostalo do rúk šľachtického rodu Rozhanovských, medzi ktorých významných členov patrili Štefan a Juraj. Od kráľa Žigmunda dostali do zálohu Šintavské panstvo s hradom už v roku 1430, v roku 1438 bolo zálohovanie panstva potvrdené kráľom Albertom Habsburským, do dedičného užívania ho dostali v roku 1439. Ako následní majitelia hradu pokračovali v jeho správe a upevňovaní jeho postavenia v regióne. Rozhanovskí patrili medzi významné uhorské rody 15. storočia, s majetkami a politickým vplyvom ďaleko za hranicami Šintavy. Od polovice 20. rokov 15. storočia ovládali kráľovské majetky v Bratislavskej stolici.

Iveta Tóthová

† OPUSTILI NÁS:

JÚN (2025)

Zdenka Stojková (1965), Ladislav Stojka (1957), František Salva (1949), Jozef Scherhauser (1953), PhMr. Silvia Gibalová (1947)

JÚL 2025

František Stoklas (1940), Mária Mocková (1948), Alena Dobišová (1961), Dorota Burianová (1941), Alžbeta Hegyiová (1955), Anton Vondena (1948), Filip Baláž (2000), Štefana Baranovičová (1943), Marta Barteková (1931), Marta Hoštáková (1936), Mgr. Vladimír Vranovič (1947), Jozef Laluštiak (1947), Ivana Krivosudská (1966), Rastislav Lehocký (1973), Peter Koleno (1968)

AUGUST 2025

Rudolf Galbavý (1929), Štefan Borkovič (1955)

ČEŠŤ ICH PAMIAATKE

SEREDSKÉ NOVINKY. Vydáva Správa majetku Sereď, spol. s r.o., Námestie republiky 1176/10, 926 01 Sereď, IČO: 46439773. ISSN 1338-869X. Registrované na MK, evidenčné číslo: 3405/09. Ročník 22, č. 9, 2025, vychádza v náklade 7000 ks. Zodpovedný redaktor Ing. Zuzana Slahucková, zuzana.slahuckova@sered.sk, Redakčná rada: RNDr. PaedDr. Bc. Daniela Vašková Kasáková, LL.M., Mgr. Ružena Scherhauserová, Lukáš Klčo, Mgr. Michala Gálová, Ing. Zuzana Slahucková. Grafika: Roman Kopřda, Tlač: Polygrafické centrum, s.r.o., Palisády 33, 811 06 Bratislava, Distribúcia: Slovenská pošta, a.s., Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica 1. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť a štylisticky upraviť. Príspevky: seredskenovinky@sered.sk.

Mestská knižnica Sereď Vás pozýva na

TVORNÉ DIELNE

- pre deti od 4 do 7 rokov
- každá prvá streda v mesiaci
- poplatok 3 EUR

3. september
16:00

PRÍĎ SA ZAŠIŤ DO KNIŽNICE

- pre deti od 8 rokov
- každý prvý piatok v mesiaci
- poplatok 5 EUR

5. september
16:00

SMEJKO A TANCULIENKA

najlepšie pesničky

10 rokov s vami!

HVIEZDNE HITY

30.9. o 17:00 hod.
divadelná sála Domu kultúry v Seredi

Vstupenky: www.domkultury.sered.sk | Pokladňa kina NOVA | Ticketportal.sk

Radošinské náivné divadlo

STANISLAV ŠTEPKA

PAVILÓN B

Psychiatrie a alebo Správa z peka – správa z raja

5. 9. 2025 o 19:00 hod.
Divadelná sála Domu kultúry v Seredi

Predaj vstupeniek: www.dksered.sk a pokladňa kina NOVA

SEREDSKÝ Vínofest

Ochutnávka vín z nášho regiónu aj z celého Slovenska

10.10.
17:00 - 22:00

Dom Kultúry Sereď
Estrádna sála

Základné vstupné: 12 EUR

Vstupné PLUS: 20 EUR
V cene sú 2 kupóny v hodnote 5 EUR na nákup vína

KULTÚRA V SEREDI

SEPTEMBER 2025

DOM KULTÚRY

5.9.
PIA

RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO: PAVILÓN B

19:00

PSYCHOFRÁŠKA ALEBO SPRÁVA Z PEKLA – SPRÁVA Z RAJA DIVADEL. SÁLA

30.9.
UT

SMEJKO A TANCULIENKA – HVIEZDNE HITY

17:00

HUDEBNÁ ŠOU PRE DETI DIVADEL. SÁLA

MESTSKÉ MÚZEUM - FÁNDLYHO FARA

20.9.
SO

ARISTOKRATI V SEREDSKOM KAŠTIELI

14:00

SÉRIA PREDNÁŠOK, VÝSTAV A DOBOVÝ PIKNIK ZÁM. PARK A KAŠTIEL

24.9.
ST

DNI ŽIDOVskej KULTÚRY

17:00

PREDNÁŠKA, KONCERT A OCHUTNÁVKA MESTSKÉ MÚZEUM

27.9.
SO

FILMOVÉ PREMIETANIE: POZOR, LEBO STRELÍ!

18:30

PREMIETANIE FILMU O VINÁRSKYCH ZÁVODOCH KINO NOVA

MESTSKÁ KNIŽNICA

3.9.
ST

TVORIVÉ DIELNE PRE DETI

16:00

OD 4 – 7 ROKOV KNIŽNICA

5.9.
PIA

PRIĎ SA ZAŠÍŤ DO KNIŽNICE

16:00

KREATÍVNE POPOLUDNIA PRE DETI OD 8 ROKOV KNIŽNICA

Tešíme sa na Vás!

Kino NOVA

3.9.

FK: VANDRÁČINA OSTROVE LUDOŽRÚTOV
streda 19:30
Dokument/Dobrodružný, ČR, 99 min., ČE, 12+, vstupné 2D 6€, FK 5€

4.-5.-6.-12.9.

V ZAJATÍ DÉMONOV 4: POSLEDNÉ POMAZANIE
štvrtok 19:30, piatok 21:00, sobota 18:30, piatok 21:00
Horor, USA/UK, 105 min., ST, 15+, vstupné 2D 6€

5.9.

VELKÁ CENA EURÓPY: LABKY NA PEDÁLE!
piatok 17:00
Animovaný/Pre deti, USA, 98 min., SD, MP, vstupné 2D 6€

5.-6.9.

ROSEOVCI
piatok 19:00, sobota 20:30
Dráma/Komédia, USA, 105 min., ST, 12+, vstupné 2D 6€

6.-7.-12.-20.-21.9.

ODVÁŽNÁ EMMA
nedeľa 16:30, piatok 17:00, sobota 16:30, nedeľa 16:30
Animovaný/Pre deti, USA/ČI/ÍR, 87 min., SD, MP, vstupné 2D 6€

7.9.

DUCHOŇ
nedeľa 18:30
Dráma, SR, 95 min., OV, 15+, vstupné 2D 6€

7.9.

SORRY, BABY
nedeľa 20:30
Dráma/Komédia, USA, 103 min., ČT, 15+, vstupné 2D 6€

10.9.

FK: NEBEZPEČNÉ SNY
streda 19:30
Dráma, USA/ME, 100 min., ČT, 15+, vstupné 2D 6€, FK 5€

13.-14.-19.-26.9.

OTEC
sobota 16:30, nedeľa 16:30, piatok 17:00, piatok 17:00
Animovaný/Rodinné, ŠV/DÁ, 81 min., SD, 7+, vstupné 2D 6€

13.-14.9.

PANSTVO DOWNTON: VELKÉ FINÁLE
sobota 18:30, nedeľa 21:15
Historický/Dráma, UK, 122 min., ČT, 12+, vstupné 2D 6€

14.9.

DEMON SLAYER: KIMETSU NO YAIBA INFINITY CASTLE
nedeľa 18:30
Animovaný/Akčný/Fantasy, JA, 150 min., ČT, 15+, vstupné 2D 6€

17.9.

FK: PONAÚČENIE
streda 19:30
Dráma, MA, 119 min., ST, 15+, vstupné 2D 6€, FK 5€

18.-19.9.

AFTERBURN
štvrtok 19:30, piatok 19:00
Sci-fi/Thriller, USA, 106 min., ČT, 15+, vstupné 2D 6€

19.-20.9.

OTVORENÉ VZŤAHY
piatok 21:00, sobota 18:30
Romantický/Komédia, USA, 100 min., ČT, 15+, vstupné 2D 6€

20.-21.9.

DLHÝ POCHOD
sobota 20:30, nedeľa 18:30
Thriller, USA, 108 min., ST, 15+, vstupné 2D 6€

21.9.

NATACHA (TAKMER) LETUŠKA
nedeľa 20:30
Komédia/Dobrodružný, FR, 90 min., ČD, 12+, vstupné 2D 6€

24.9.

FK: KARAVAN
streda 19:30
Dráma/Road movie, ČR/SR/IT, 102 min., ČE, 18+, vstupné 2D 6€, FK 5€

25.-26.-27.-28.9.

JEDNA BITKA ZA DRUHOU
štvrtok 19:30, piatok 21:00, sobota 20:00, nedeľa 20:30
Thriller/Dráma/Komédia s Leom DiCapriom, USA, 170 min., ST, 15+, vstupné 2D 6€

26.-28.9.

CUDZINCI KAPITOLA 2
piatok 19:00, nedeľa 18:30
Horor, USA, 96 min., ČT, 15+, vstupné 2D 6€

27.-28.9.

GABBY A JEJ KÚZELNÝ DOMČEK VO FILME
sobota 16:30, nedeľa 16:30
Komédia/Dobrodružný/Rodinné, USA, 85 min., SD, MP, vstupné 2D 6€

27.9.

VINÁRSKE ZÁVODY V SEREDI
sobota 18:30
Dokument, ČE, 60 min., SL, MP, vstupné ZDARMA

PRIPRAVUJEME
UZOL ZLA, NEPOLAPITELNÝ, TRON: ARES, ČIERNY TELEFÓN 2, MORTAL KOMBAT II, DRACULA, BOŽÍ ÚLET, OBVINENÍ
ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ
Predaj a predpredaj vstupeniek v pokladni kina NOVA, Kontakt: 0650 340 349, sicnova@sered.sk. Platba možná kartou v pokladni aj v bufete kina.
Program kina, online predaj a rezervácie vstupeniek na: www.kinonova.sered.sk.
KINO NOVA – PRVÉ LASEROVÉ KINO NA SLOVENSKU !
DIGITALIZÁCIU A MODERNIZÁCIU KINA NOVA SEREĎ FINANČNE PODPORIL AUDIOVIZUÁLNY FOND. KINO NOVA JE ČLENOM EUROPA CINEMA.
www.kinonova.sered.sk